

§ 48 Svenska kyrkans kristna identitet

BERTIL MURRAY:

Fru ordförande, biskopar, ledamöter och övriga! Jag yrkar bifall till utskottets förslag. Tillsammans med Johanna Andersson har jag ändå tecknat en särskild mening till protokollet.

Samtidigt som vi tillstyrker att motionen ska avslås menar vi att betänkandet borde ha kännetecknats av lite större ödmjukhet inför de frågor som motionärerna lyfter. Av utskottets betänkande kan man få uppfattningen att den oro som människor känner för Svenska kyrkans identitet snarast har att göra med en problematik hos personerna själva. Samtidigt lägger man en del av skulden på media, som helst mer borde skriva om kyrkans trogna vardagsarbete och mindre om det konfliktfyllda. Genom det sättet att argumentera flyttar utskottet fokus från det som kan vara eller är verkliga problem och utmaningar för Svenska kyrkan.

Någon hjälp från Läronämnden har utskottet knappast haft i sin överläggning. Jag vill från Läronämndens sida efterlysa en vilja till en mer gedigen behandling av de motioner som berör lärofrågor. Tyvärr kan årets insats från Läronämnden generellt sett inte anses hålla måttet. Det skulle dock inte ha hindrat utskottet från att ge en mer inläggande och ödmjuk skrivning i sitt betänkande. Jag vädjar till utskotten att kommande år inte trivialisera den kritik och den oro som emellanåt uttrycks i motioner. Låt i stället de bli en utgångspunkt för reflektion och i bästa fall för konstruktiva samtal.

Bifall till utskottets förslag.

JULIA KRONLID:

Fru ordförande, biskopar och ledamöter! Jag vill börja med att yrka bifall till motion 2014:68. Det svenska samhället har ju under det senaste decenniet genomgått en djupgående omvandling med få motstycken i historien. Traditioner, gemenskaper, normer, moral har utmanat och luckrat upp och blivit mer flytande och föränderliga. I detta föränderliga samhälle menar vi att vi behöver en kyrka som betonar värden som tro, tradition, trygghet och kontinuitet och som kan utgöra en fast punkt i en allt mer yttlig och osäker värld. Jag menar att kyrkan i sin iver att vara politiskt korrekt och inte kränka någon annan idag har börjat bli alltmer otydlig i sin kristna identitet. Jag menar också att kärleken till alla människor oavsett tro och bakgrund, som är grundläggande i den kristna tron, inte är det samma som att vara otydlig i tron på förlåtelse och försoning genom Guds enfödde son Jesus Kristus, som är född av jungfru Maria och genom döden och uppståndelsen ger möjlighet åt alla människor att motta förlåtelse och frälsning.

Olika uttalanden från företrädare i Svenska kyrkan, som bland annat handlat om en osäkerhet kring hur vi ska tala om jungfrufödsel, synen på Jesus och Mohammed som vägen till Gud och om Jesus är Guds son, har gjort att medlemmar börjat känna sig osäkra i vad som egentligen är Svenska kyrkans lära. Är man trygg i den kristna tron eller inte? Står man i praktiken upp för det som står i kyrkoordningen om den evangelisk-lutherska tron? Att Svenska kyrkan också, som jag tidigare nämnt idag, anställt en imam och samlat pengar till moskébyggen kan också ge uttryck för en osäkerhet, som kan skapa en viss förvirring bland medlemmar. Detta har också skapat reaktioner i och med att den här typen av händelser och inriktning inte stämmer överens med det som ändå är uttryckt i kyrkoordningen, att kyrkans lära ska vara grundad i Guds heliga ord och att kyrkans biskopar ska ansvara för att evangelium predikas rent och klart.

Jag kan instämma med föregående talare att det här yttrandet från Läronämnden inte gav mycket substans. Det finns ändå en mening som jag skulle vilja att man kommer ihåg i fortsättningen i arbetet. Det är att man i skrivelsen betonar att kyrkan är den gemenskap i vilken evangelium rent ska förkunnas och att vi har ett ansvar i att stå fasta i kyrkans tro, bekännelse och lära.

I utskottets svar väljer man dels att helst inte se att problemet med en otydlig kristen identitet överhuvud taget ens existerar, dels att framhålla att förnyelse och förändring inte syftar till att överge centrala delar men att man ändå behöver tolka och göra budskapet tillgängligt i en ny verklighet. Man framhåller också behovet av en anpassning till en ny verklighet. Det här, menar jag, lämnar väldigt stort utrymme för en osäkerhet kring var den kristna identiteten ska ligga. Jag instämmer också i Johanna Anderssons och Bertils Murrays särskilda mening att man förminskar den här viktiga frågan till att stanna vid en subjektiv förändringsrädsla.

Ska det verkligen vara så att en vädjan till Svenska kyrkans biskopar att vara tydliga i sin kommunikation och sina uttalanden är att förminska sin förändringsrädsla kring invanda formuleringar? Vad menar utskottet med en invand formulering? Är det en invand formulering att Jesus är född av jungfru Maria eller att Jesus är Guds son eller att Jesus är vägen, sanningen och livet? På vilket sätt menar utskottet att dessa invanda formuleringar i så fall ska moderniseras?

EVELINA JOHANSSON:

Jag tittade på en polisserie härom sistens, en amerikansk sådan. Jag vet inte om det stämmer för svensk polis, det kanske någon polis i salen i så fall vet, men det framgick att det var en viktig sak när en polis jagar efter någon, särskilt om det förekommer avfyrande av vapen, att man ger sig till känna som polis. Annars kan man ställas till ansvar för vad man råkar skjuta. Det hjälper inte att man bara är polis, man måste ge sig tillkänna som sådan.

Det är sant som utskottet och Läronämnden påtalar. När man tittar i kyrkoordningens första paragraf är Svenska kyrkans kristna identitet mycket, mycket tydlig. Det är också sant att om man fördjupar sig i de skrifter och trosbekännelser som preciseras där, finns där en myckenhet av otvivelaktig kristlig undervisning. Det gäller i all synnerhet de dokument som rankas högst, det vill säga de tre fornkyrkliga trosbekännelserna och den augsburgska bekännelsen. Men frågan är hur många människors kontakt med Svenska kyrkan som utgörs av kontakt med kyrkoordningens första paragraf eller med de skrifter som där preciseras. Hur mycket genomslag får dessa kristna identitetsskatter, när höga företrädare för vårt samfund uttalar sig i media, när präster predikar och undervisar, när lekfolket i Svenska kyrkan möter människor i sitt dagliga liv på sina arbetsplatser och så vidare? Det räcker inte att identiteten finns. Den måste ju också komma till uttryck, precis som när polisen jagar någon med skjutvapen.

Vi ser en tendens i betänkandet att gömma sig bakom våra tydliga bekännelseskrifter, gömma sig bakom ”jag är polis”, och bortse från det faktum att vi bör fråga oss om vi verkligen ger oss till känna som det det är. Denna brist i betänkandet kommer på ett föredömligt sätt, anser jag, till uttryck i Johanna Anderssons och Bertil Murrays särskilda mening. Jag tackar för att de på det sättet har gjort den här problematiken tydlig.

ANNA EKSTRÖM:

Ordförande, biskopar, ledamöter och åhörare! Jag talar för utskottet. Utskottets förslag är att avslå motion 2014:68, att-satserna 1, 2 och 3. Motionen avslutas med meningen: ”I dagens föränderliga samhälle behövs inte en osäker rädd kyrka utan en kyrka som är trygg i sin kristna identitet och kan utgöra en fast punkt i vardagen.” Jajamen, det instämmer vi i. Identiteten är viktig och det är inte utskottets mening att ta en raljerande ton eller blunda eller på något sätt se detta som något subjektivt eller inte ta detta på allvar, tvärtom. Däremot instämmer inte utskottet i motionens första att-sats, som menar att vi skulle ha en oklarhet om Svenska kyrkans kristna identitet och att vi skulle uppdraga åt kyrkostyrelsen att återuppta denna. Vid kyrkomötets inledning för några veckor sedan hade vi en klok dam som sa att ”evangeliet blir något att förpacka, men vi är inte en koncern i upplevelsebranschen utan i trosbranschen”. I trosbranschen ska kyrkan lyfta fram, tolka och göra budskapet tillgängligt för vår tids människor. Kyrkan får ju ständigt möta nya verkligheter och förändringar. Därför behövs det en tydlig kyrka och absolut inte någon rädd sådan.

Så klart och tyvärr händer det ändå saker och tillfällen som inte står i överensstämmelse med Svenska kyrkans tro och lära. Därför har vi ett system för tillsyn. Vi har kyrkoherdar, vi har biskopar, domkapitel, ansvarsnämnd, överklagandenämnd etcetera, etcetera. En hel sådan ”radda” har vi. Motionen vill då lägga till kyrkostyrelsen i detta, ge kyrkostyrelsen ett tillsynsuppdrag. Det delar inte utskottet. Vi har en tillsynsstruktur som vi helt enkelt tycker är bra, där man kan anmäla något man inte håller med om, något man tycker inte är kyrkans lära. Vi tycker att vi har den tillsynen idag.

Därför har utskottet föreslagit avslag på motion 2014:68.

JULIA KRONLID (REPLIK):

Det gläder mig att vi har en enighet i att vi i dagens samhälle inte ska en osäker kyrka utan en kyrka som är trygg i sin kristna identitet. Men utskottet lyfter då fram att det finns något slags subjektiv rädsla för förändring av invanda formuleringar, som man uttrycker det. Vad är det för invanda formuleringar som man syftar till i min motion 2014:68? Problematiken som jag lyfter är otydliga uttalanden från Svenska kyrkans företrädare om hur vi ser på jungfrufödseln, hur vi ser på om Jesus verkligen är Guds son och om vägen, sanningen och livet. Om man lyfter sådana djupa frågor till diskussion i kyrkomötet, ska man då avvisas för att man har någon subjektiv rädsla för förändring?

ANNA EKSTRÖM (REPLIK):

Jag tror inte det är någon subjektiv rädsla för förändring. Samhället och kyrkan förändras ju hela tiden. Däremot kan det ibland finnas en osäkerhet i människor, till exempel: oj, vilken Fader vår ska vi använda? Vi har församlingar som fortfarande använder 1917 års översättning och inte 1986 års. Det är alltså ett val som många gör. Då kan vissa tänka: vi kan inte förändra eller förändrar vi för mycket? Motionen tar ju själv upp enskilda händelser, där man pekar på olika saker. Enskilda händelser – ta upp och pröva dem då. Tittar vi på att-satserna säger de att kyrkostyrelsen ska få uppdraget. Det anser vi inte att den ska få.

JULIA KRONLID (REPLIK):

Om det bara gäller formuleringen att kyrkostyrelsen ska få uppdraget, är jag naturligtvis öppen för att man delegerar detta till rätt instans. Jag tycker ändå det är viktigt att vi kan ha en öppen diskussion om det här i kyrkomötet. Det finns medlemmar ute i Svenska kyrkan som ändå reagerar och känner en oro för vad det är som Svenska kyrkan står för. Står man verkligen för den evangeliska läran eller finns det något slags tvivel bland Svenska kyrkans företrädare? Det tycker jag ändå är så pass viktigt att vi måste kunna dryfta det och diskutera det även i kyrkomötet. Det ska inte bara avvisas som en subjektiv rädsla.

MARGARETA LARSSON:

Ordförande! Jag håller med motionären väldigt mycket i hela den här motionen 2014:68. Svenska kyrkan har för oerhört många i vårt land gett signaler om att den i större grad är en politisk organisation snarare än ett trossamfund. Därmed har Svenska kyrkan ett trovärdighetsproblem och ett identitetsproblem. Det som kyrkan mest pratar om och driver opinion om är faktiskt klimat, rättvisefrågor, migrations- och utrikesfrågor, inrikes- och utrikespolitik. Vidare uppfattar jag också att Svenska kyrkan är väldigt konflikträdd och mycket rädd för att ha en åsikt, där man kan riskera att kan stöta sig med någon. Detta medverkar naturligtvis till att identiteten urvattnas och man försvinner.

En kyrka utan konturer blir ointressant i längden och det är också en möjlig anledning till att medlemsutvecklingen går åt fel håll. Någon gång tycker jag verkligen att vi måste börja förstå orsak och verkan.

Bifall till motion 2014:68.

BO HANSON:

Jag skulle vilja försvara vagheten. Det är inte säkert att den är tryggast som alltid har färdiga svar, alltid har en formulering att hålla sig till. Jag ska bara ta ett exempel. Jag ber er tänka på Paulus tal på Areopagen, när han kommer till Aten och säger: Nu ska jag berätta för er. Jag har läst på ett altare till en okänd gud. Jag kommer för att tala om denna okända gud. Vad är det för vaghet? Hur kunde han veta att det var rätt Gud? Detta är ett av många exempel på att vaghet måste tolereras. Det är inte säkert att den som har behov av väldigt preciserade formuleringar löser folks problem.

Jag kom på ett annat exempel. Förr ärkebiskopen KG Hammar sa: Jag tycker inte vi behöver tro på jungfrufödseln som ett biologiskt faktum. Jag är glad att han tvivlade på att det var ett biologiskt faktum, för idag vet vi ju att jungfrufödsel beror på att det är en klon. Att säga att Jesus är en klon tycker jag inte är bra. Därför tycker jag att vi ska vara tacksamma för att KG Hammar inte trodde på jungfrufödseln som ett biologiskt faktum. Är man alltför precis riskerar det att bli alldeles uppåt väggarna. Alltså, lite mer försvar för vagheten behövs.

EVELINA JOHANSSON:

Jag får tillstå att jag ändå är förvånad över hur det argumenteras här. Motionären exemplifierar med jungfrufödseln, Jesus som Guds son och så vidare som centrala dogmer och det bemöts med frågan vilken översättning man ska använda av Fader vår. Det hade möjligen varit adekvat, om motionären hade upprörts över frågan huruvida Jesus ska kallas Guds ende son eller Guds enfödde son, vilket är en bibelöversättningsfråga. Det hade varit en adekvat jämförelse. Det som nu förekommer är inte adekvat.

När det gäller aposteln Paulus vaghet i sin förkunnelse får väl frågan vi får ställa oss vara: är det allt vi har bevarat av aposteln Paulus? Att lyfta ut ett enda exempel av aposteln Paulus är ett exempel på ett ganska tveksamt användande av Skriften i sin argumentation. Vi vet utmärkt väl att de flesta centrala dogmer går att återfinna i aposteln Paulus brev. För min del känner jag väl inte riktigt att jag behöver vara vagare än trosbekännelserna är, de som ändå egentligen är ganska enkla att förstå om man läser dem för vad de är, ett centralt kristet innehåll, som vanliga kristna i Sverige har gjort i hundratals år och i hela världen. Det behövs egentligen ganska högutbildade fackteologer för att göra så lättbegripliga saker så komplicerade att vaga omskrivningar behövs.

ÄRKEBISKOP ANTJE JACKELÉN:

Fru ordförande, ledamöter, biskopar. Det är många trådar i det här som egentligen skulle behöva få ett ganska långt anförande, men det har vi inte tid med. Vi har nyss den här helgen firat 100-årsminnet av vinningen av ärkebiskop Nathan Söderblom. Han är en av de internationellt mest kända kyrkoledarna som har gjort ett stort avtryck. Han var också kritiserad. Varför? Jo, från två håll. På ena hållet ansågs han av somliga vara mycket otydlig i sin teologi och andra ansåg att han med eftertryck hela tiden hävdade kyrkans relevans. Av dem var han inte heller omtyckt, men hans verk har bestått. Jag kan känna viss sympati med honom på den punkten.

Det sägs ibland väldigt lättvindigt att Svenska kyrkan håller på att sälja ut teologin till förmån för politiken. Men, mina vänner, det är ju så. Tar vi vår tro och vår kristna identitet på allvar blir det också politiska, det vill säga offentliga, ställningstaganden av det. Annars skulle vi faktiskt inte leva upp till vår kristna identitet. Det är märkligt att det ibland är de som mest högljutt säger att kyrkan blir politisk, som i en motion som vi behandlade lite innan, som säger att vi ska ge kyrkostyrelsen i uppdrag att utforma en viss politik. Jag tror det är fråga om vilken politik man tänker på.

Tryggheten har kyrkan inte först och främst i sina motioner och i sina betänkanden utan i sin herre Jesus Kristus. Låt oss inte glömma att det egentligen aldrig i en levande kyrka har varit så, att det bara har spelat roll var vi kommer ifrån. Som kristna är vi ett hoppets folk som tror helt visst och fast på att vår Herre kommer oss till mötes också framifrån. Det betyder att identitet aldrig är helt och fullt fast, vilket återigen inte är detsamma som att den är totalt flytande. Det finns någonting där emellan. Låt oss inte göra det misstaget att säga att tydlighet är detsamma som teologisk enfald. Tydlighet får inte innebära att vi trivialiserar teologin. Det är ändå den fackkunskapen som tolkningen av evangeliet bygger på och vilar på. Men om vi själva trivialiserar vår egen teologi, behöver vi inte förvånas över att vi ändå till sist tappar relevansen.

Så låt oss motverka falska polariseringar. Ibland har vi svaren som kyrka, ibland har vi frågorna.

BERTH LÖNDAHL:

Det som oroade mig i utskottets svar var just att man inte tog frågan om identitet på allvar. När en fråga om någons identitet, kyrkans identitet, ställs, ställs den utifrån en förutsättning eller en aning av att man inte är riktigt övertygad. Därför måste den tas på allvar. Jag själv är barnsligt fascinerad och intresserad av bilar. BMW har nu precis börjat tillverka en framhjulsdriven bil och alla som känner till bilar vet att det

har tillhört BMW:s profil att alltid vara bakhjulsdrivna. Omedelbart ställer alla motortidningar frågan: är den nya BMW:n en BMW på riktigt?

Min parallell till det här är just att någonstans förlorar också en kyrka det som är dess hjärta, dess innersta, dess djupaste identitet. Det ser jag är en risk för Svenska kyrkan. Vagheten, där jag kan instämma i det Bo Hanson säger, har ett tillägg som mycket tydligare syftar på den enskilde än på kyrkan som helhet. Den enskildes tro kan inte vara så spiksäker och så bergfast att den saknar förmåga att också ha, ska vi säga, tvivlets insikter. Tron skuggas alltid utav tvivel, men kyrkan måste ha så djupa rötter att dess identitet verkligen är tydlig och klar.

Om jag då tittar på Svenska kyrkans identitet skulle jag säga att den inte får vara traditionsbärare, som ingår i motionens frågeställningar. Svenska kyrkan ska inte i första hand vara traditionsbärare. Den ska vara bärare utav kristen tro i de rötter som vi har i bekännelseskriterierna och ända ner i den tidigaste kyrkan. Jag sa bärare utav tro – jag höll på att skriva trosbärare från början, men då kände jag att det kunde bli missuppfattat.

Den risk som jag ser för Svenska kyrkan är att den börjar spela på lagens planhalva. Den spelar på lagens planhalva genom att den är tydlig om också för mig viktiga frågor som miljö, kravodlat, ekologiskt, klimat och så vidare. Det är för mig personligen viktiga frågor. Det är för mig viktiga frågor som samhällsmedborgare, som svensk, men om det är de frågorna som är tydliga utåt på bekostnad av det som är kyrkans identitet, hennes tro och bekännelse på Gud som en och den treenige Guden, på Jesus Kristus som Guds son, liksom drunknar det här budskapet bakom det andra. Då slutar människan att söka sig till kyrkan, när de har de frågorna som kyrkan verkligen också kan svara på.

Ta därför den här frågan på allvar. Jag instämmer i utskottets avslag av motion 2014:68 men jag instämmer framför allt i det särskilda yttrandet.

FREDRIK SIDENVALL:

Fru ordförande! Vi bär namnet kyrkomöte. Vi gör anspråk på att stå i kontinuitet med kyrkomötet i Jerusalem och de som sedan samlats genom århundraden bland kristna i Nicaea och Konstantinopel och så vidare, där man under bön om Andens ledning och under rannsakan av Guds ord söker sanningen. Vi har en förpliktelse mot kyrkan såsom en stiftelse där vi bara förvaltar det som är givet, att göra det med yttersta ansvarskänsla och lyhördhet. Vi har en förpliktelse mot medkristna som vi ingått olika avtal med. Att i den här församlingen höra de grova och vulgära angrepp på inkarnationens mysterium, som Bo Hanson uttalat här, där han säger sig veta att den enda möjliga förklaringen till det som är kyrkans bekännelse om Kristi gudom, om jungfrufödelsens mysterium, endast skulle kunna förklaras som kloning och att det bemöts med råa skratt, det man har hört från kristendomens fiender genom århundraden. Det är inget annat än skakande.

Om ingen biskop träder upp och kommenterar detta, kommer jag att rösta till stöd för motionen 2014:68. Allt det som Kronlid har motionerat om kommer då på ett mycket tydligt sätt bli demonstrerat inför oss här, inför svenska folket och inför hela Svenska kyrkan.

BO HANSON (REPLIK):

Jag raljerade inte på något sätt över inkarnationen. Jag raljerade över en tolkning av inkarnationen, där man försökte förklara sig genom att säga att man inte trodde på det som ett biologiskt faktum. Det tyckte jag var en mycket dum förklaring. Det

handlade alltså om tolkningen som jag ansåg var dum, inte inkarnationen. Den raljerade jag inte över.

FREDRIK SIDENVALL (REPLIK):

Vad du framställer är att om inkarnationens mysterium ska ha någonting att göra inte bara med ett språkspel utan vara ett skeende, där vår skapare har ingripit bortom och utöver naturlagarna, så säger du dig veta att den enda förklaringsmodellen är kloning. Det är en kunskap som du inte besitter. Du kan inte behärska den kunskapen. Vi kan stå utan naturvetenskapliga förklaringar, men vi kan inte här uttala att det är den enda möjliga förklaringen, för att därmed föra över inkarnationens mysterium till ett existentialistiskt språkspel och upprätthålla ett slags dikotomi i tillvaron, som ständigt varit en frestelse för den kristna teologin under press av en världsbild, där våra olika kunskapskällor inte sammanfaller.

BO HANSON (REPLIK):

Jag avvisar en tolkning. Därmed har jag inte sagt något annat. Jag tycker du övertolkar mig. Därför gör du dig skyldig till ett litet övertramp, men det bjuder jag på.

FREDRIK SIDENVALL (REPLIK):

Jag skulle gärna vilja säga till presidiet att jag är oroad över att ni släpper loss opinionsyttringar med applåder och olika typer av ovationer. Det vulgariserar det här mötet. Det är ett enormt snack och sorl ute i bänkarna. Det är inte den anda som vi brukar ha på kyrkomötet. Jag måste säga att den nivå som du, Bo, har lagt dig på i den här debatten, det är övertramp.

BISKOP RAGNAR PERSENIUS:

Ordförande, ledamöter, biskopar. Ja, det är inte riktigt helt lätt att komma in just nu. Om Gud förmår göra mer än allt vad vi kan be eller tänka, har jag inga problem med någon jungfrufödsel.

Frågan är vad det här gäller. Som jag ser det, utifrån mina år som biskop i vart fall, handlar det om hur människor ska uppfatta att det som är deras djupaste längtan, sökande och så vidare svarar mot det som är kristen tro. En stor svårighet är att man ofta placerar kristen tro i en sektor av livet, som om det inte handlade om livet självt. Det handlar också om hur man ser på tro. Många människor, upplever jag, har uppfattningen att tro primärt är ett alternativ, svart eller vitt, ja eller nej, men de flesta grundläggande bilder av tro som vi har är ju kampen mellan ont och gott och att delta i den, hämta näring, växa. Även tvivlet, brottningen mellan tro och tvivel, har sin plats där.

Identitet – jag har skrivit en avhandling som heter Kyrkans identitet – handlar om att vara densamma under skiftande förhållanden. Om man ska vara densamma under skiftande förhållanden, måste det finnas både kontinuitet och förnyelse. Finns det ingen kontinuitet kan man inte leda sitt ursprung tillbaka, som det står i inledningen till kyrkoordningen. Finns det ingen förnyelse är det inte ett budskap in i den tid som vi nu lever i. Jag tror det är oerhört viktigt att vi har en helhetssyn på människan och tron. Därför är det, som Antje säger, också naturligtvis helt nödvändigt att det finns en koppling mellan den tro, lära och bekännelse som i ett trossamfund som vårt bärs av våra grundläggande dokument och den trostradering som finns och det budskap, det ställningstagande, de handlingar som vi gör i det samhälle vi lever i. Identitet består av kropp, själ och ande.

BISKOP ESBJÖRN HAGBERG:

Ordförande, ledamöter, biskopar! Jag kom hit till talarstolen, därför att jag tycker det är en väldigt mörk bild som målas här framifrån från flera talare. Dels är jag lite förvånad. Man talar om Svenska kyrkan som om det är några andra än vi som finns här och många, många, många utanför detta rum. I denna svenska kyrka finns en mängd traditioner, människor som har väckts till tro på Kristus och som på olika sätt med olika betoningar förkunnar de evangelium, i ord och handling, i liv, somliga i tjänst i kyrkan och andra på olika sätt i tjänst i vårt samhälle. Det är vi som är kyrkan, inte några biskopar.

För några år sedan mötte jag journalister som hade varit på alla tänkbara stora möten som samfunden i Sverige hade just den sommaren. Efteråt kom man och sa att alla talar om samma sak. Vad är vi egentligen till för? Alla talar om någon slags identitetskris, och det kanske inte är så konstigt. Vi lever i ett samhälle i en stor förändring, som gör att vi, var vi än befinner oss i vårt samhälle, frågar om vår roll i samhället. I den kommunikationen med och den relationen till vårt samhälle måste vi hela tiden pröva där vi själva är: vem är jag i ett föränderligt samhälle? Det kan upplevas som en kris när man ställer den frågan till sig själv, men kyrkan har alltid varit i kris. Och kyrkan är egentligen aldrig bättre än när kyrkan är i kris. I den situationen när kyrkan är i kris måste kyrkan ständigt fråga: var har jag min trygghet? Den tryggheten har vi i Jesus Kristus och ingen annanstans.

Jag upplever oftast i den uppgift jag har något helt annat om kyrkan än det som har sagts härifrån. Jag upplever människor i församlingarna som förkunnar ett evangelium, att människor fortfarande kommer till tro i vår kyrka, som fortfarande låter döpa sina barn, som fortfarande vill ha en begravningsgudstjänst i kyrkans ordning, därför att där förmedlas ett hopp som man inte får någon annanstans. Det är min bild av vad det är att vara kyrka. Där förkunnas nåd, där förkunnas evangelium av många i ord och handling. Därför har vi bara ett enda hopp, Jesus Kristus.

ROGER HEDLUND:

Fru ordförande, biskopar och närvarande lyssnare! Det känns litegrann som att detta har blivit en väldigt känslig diskussion. Motion 2014:68 verkar ha trampat vissa personer på fötterna. Jag tillhör de ledamöter som omger sig ganska mycket med personer som inte är så starkt kopplade till Svenska kyrkan. Jag jobbar inte inom Svenska kyrkan och rör mig kanske inte i första hand i de kretsarna, utan finner min tillvaro på många andra ställen. Där är det många – med många säger jag inte att det är alla och kanske inte en majoritet – som uttrycker att man inte riktigt vet vad Svenska kyrkan står för och om den vågar stå för vad den ska stå för. Då tycker jag just att den här motionen har lyft någonting som är ganska viktigt, att vi vågar lyfta upp diskussionen, att vi vågar prata om de här problemen och den här synen som många har på Svenska kyrkan idag att man har förlorat litegrann av sin identitet. Det betyder kanske inte att vi har förlorat vår identitet alla gånger, men många ser det så. Då kanske vi har ett kommunikationsproblem utåt gentemot dem som är medlemmar i Svenska kyrkan och gentemot våra samhällsmedborgare.

Därför tycker jag vi ska ta till oss motionen, lyssna till de intentioner som man lyfter fram och faktiskt våga samtala kring synen som många har på Svenska kyrkan. Vi ska våga ta till oss det och förändra vårt budskap för att också nå fram till alla dem som börjar tvivla på var Svenska kyrkan egentligen har sin identitet.

Därmed vill jag yrka bifall till motion 2014:68. Tack så mycket.

JULIA KRONLID:

Fru ordförande! Jag tycker att biskop Esbjörn Hagberg lyfter en viktig aspekt och jag vill säga att jag har all respekt för alla medarbetare, präster, som gör ett otroligt gott arbete ute i församlingarna. Jag tror många där inte känner igen sig i den osäkerhet som jag menar kanske inte i första hand finns på centralt håll i församlingen. Jag tror många inte känner igen sig i den osäkerheten som speglas där och som jag också väcker en kritik kring. Det handlar inte om någon översättning av Fader vår. Det handlar om grundfundament i Svenska kyrkan. Jag vill säga att jag blir oroad, när många applåderar ett anförande som handlar om att vi behöver bli vagare. De sakerna som lyfts upp i motionen handlar inte om att vi inte kan vara en kyrka i världen, i samhället. Naturligtvis ska vi vara en kyrka i samhället, mitt i verkligheten, men vi ska inte vara en kyrka av världen. Det är en väsentlig skillnad.

Jag vill avsluta med att läsa: ”Vi tror på Gud Fader allsmäktig, himmelens och jordens skapare. Vi tror ock på Jesus Kristus, hans enfödde Son, vår Herre, vilken är avlad av den helige Ande, född av jungfrun Maria.” Detta är tydligt och klart. Detta behöver inte göras vagt. Detta ska stå fast i en föränderlig värld. Detta behöver inte omtolkas, förnyas eller anpassas. Detta står sig och kommer att stå sig i alla tider.

Beslut i ärendet återfinns i kyrkomötets protokoll, § 89.